

پدیده وبلاگ

• رضا بهبهانی

مورد علاقه، بدون محدودیت‌های مرسوم بیان کند و مهم‌تر از آن از نظریات مخاطبین نسبت به مطالب منتشر شده نیز آگاه شود. آیا شما علاقه‌مند به استفاده از چنین ابزاری نخواهید بود؟ آیا تمایل به داشتن یک رسانه شخصی ندارید که در آن بتوانید موضوعات مورد علاقه خود را بیان نمایید؟ وبلاگ یک رسانه شخصی برای اعضای جامعه جهانی اینترنت است که حق ارائه نظر را برای آنان بدون هیچ هزینه و امکاناتی فراهم می‌کند. هم‌چنین در دسترس‌ترین ابزار اطلاع‌رسانی است که توان فنی خاصی را نمی‌طلبد، راه‌اندازی و اداره آن تقریباً هیچ هزینه‌ای ندارد و هیچ قید و محدودیت زمانی و مکانی را بر نمی‌تابد. برای راه‌اندازی یک وبلاگ که ناب‌ترین کارکردهای رسانه‌ای را در خود دارد، تنها به اراده و پشتکار نیاز است و بس!

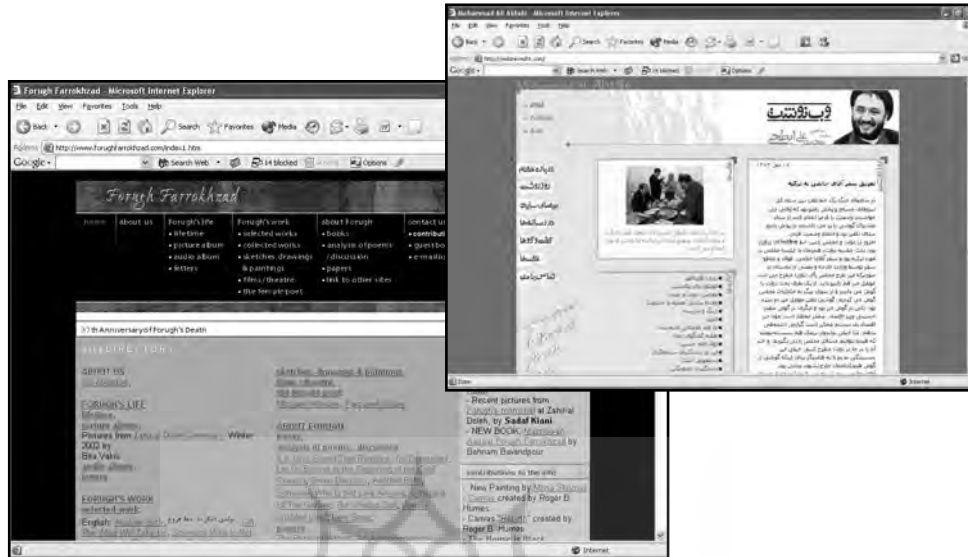
وبلاگ چیست؟

روزنامه الکترونیک، یادداشت‌های شخصی، مجله الکترونیک، دفتر خاطرات دیجیتال، یا هر نام دیگر، پاسخ می‌تواند همه و یا هیچ کدام باشد. در نگاه اول وبلاگ‌ها نوعی وب سایت ساده‌اند که یادداشت‌های شخصی و ناویراسته افراد عادی را از طریق ابزارهای خودکار به طور متناوب روی شبکه گسترده جهانی اینترنت منتشر می‌نمایند.

در سال‌های اخیر پیشرفت در فن‌آوری ایجاد صفحات وب، ساختن صفحات شخصی را تا آنجا آسان کرده است که کاربران غیر حرفه‌ای می‌توانند به سادگی صفحاتی برای خود ایجاد و صفحات ایجاد شده را هر موقع که خواستند روزآمد نمایند. ابزارهای ساده ایجاد صفحات وب که می‌توانند برای ساختن وبلاگ مورد استفاده



بشر در طی چند سال گذشته قدم در دنیای جدیدی گذاشته که بدون شک یکی از مهم‌ترین دستاوردهای آن تحول و دگرگونی اساسی در ارتباط با نحوه نشر اطلاعات است. به کارگیری پتانسیل‌های وب در نشر دانش و اطلاعات ضمن غلبه بر محدودیت‌های زمانی و مکانی حق انتخاب مخاطب را ارج نهاده و بستری مناسب برای تعاملات اطلاعاتی دوسویه فراهم نموده است. در این میان وبلاگ (Weblog) یا بلاگ (Blog) یکی از جذاب‌ترین ابزارهایی است که به افراد امکان می‌دهد تا نظرات، افکار و اندیشه‌هایشان و هر آنچه در دل دارند را به جهانیان ارائه دهند! امکان انتشار اندیشه‌ها و عقاید تا به امروز تنها برای بخش خاصی از جامعه همچون نویسندگان، اندیشمندان، دولتمردان و ادیبان فراهم بوده است، اما وبلاگ این امکان را برای اقشار مختلف اعم از زن، مرد، پیر و جوان ایجاد کرده است. فرض کنید ابزاری ارزان قیمت برای انتشار مطالب در اختیار هر صاحب قلمی باشد که بتواند با استفاده از آن اخبار، گزارشات، عقاید، دیدگاه‌ها و نقطه نظرات خود را در رابطه با موضوعات



محتوا (CONTENT) توسط وبلاگ نویس تدوین می‌گردد و ممکن است نوشته‌های خود او یا گزیده‌هایی از مطالب منتشر شده در وبسایت‌ها یا وبلاگ‌های دیگر و یا حتی کتب و نشریات کاغذی باشد. اکثر وبلاگ‌ها مبتنی بر متن هستند، اما وبلاگ‌های زیادی نیز وجود دارند که اساس کار آنها سایر اقلام رسانه‌ای همچون صوت، تصویر و کلیپ‌های ویدیویی است که اصطلاحاً بلاگ صوتی یا اودیوبلاگ (Audioblog)، بلاگ تصویری یا فوتو بلاگ (Photoblog) و بلاگ ویدئویی یا ویدیوبلاگ (Videoblog) نامیده می‌شوند.

محتویات هر وبلاگ از قطعات متوالی تشکیل شده که اصطلاحاً پست نامیده می‌شود. هر بار که بلاگر اقدام به ورود داده‌های جدیدی روی وبلاگ خود می‌نماید، در واقع پست جدیدی را ایجاد نموده که با تاریخ و زمان ورود داده‌ها شناخته می‌شود. آخرین پست‌های ایجاد شده در هر وبلاگ معمولاً به ترتیب زمان ایجادشان در صفحه اصلی وبلاگ نمایش داده می‌شوند و بازدیدکنندگان از وبلاگ در ابتدا جدیدترین مطلب و یا مطالب منتشر شده را مشاهده و در صورت تمایل آن را مطالعه می‌نمایند. هر پست پس از مدتی نمایش در صفحه اصلی بالاخره با ورود پست جدیدتری به مجموعه پست‌های صفحه اصلی، از آن صفحه خارج می‌گردد. البته اغلب وبلاگ‌ها دارای آرشیوی هستند که پست‌های قدیمی پس از خروج از صفحه اصلی به ترتیب تاریخ و ساعت نگارش در آن ذخیره شده و برای بازدیدکنندگان قابل دسترس خواهند بود.

پیوند (LINK) شامل مجموعه‌ای از آدرس‌های اینترنتی

قرار گیرند، ممکن است از طرق مختلفی – و غالباً به طور رایگان – در اختیار علاقه‌مندان قرار گیرد که متداول‌ترین آنها وبسایت‌هایی هستند که اصطلاحاً بلاگر (BLOGGER) نامیده می‌شوند و علاوه بر ابزارهای ساده و متنوع طراحی صفحات وب، امکانات میزبانی (HOST) رایگان صفحات ایجاد شده را نیز برای کاربران فراهم آورده‌اند. این وبسایت‌ها عموماً هزینه‌های خود را از طریق فروش آگهی در وبلاگ‌های ایجاد شده تامین می‌نمایند. علاوه بر آن، ابزارهای متنوعی نیز به صورت رایگان یا با قیمت‌های ناچیز در شبکه جهانی وجود دارد که علاقه‌مندان می‌توانند با به کارگیری آنان وبلاگ‌های شخصی برای خود ایجاد نمایند. در هر حال این ابزارها امکانات متنوعی را برای ایجاد و ویرایش صفحات وب برای کاربران فراهم آورده است به نحوی که در هر زمان می‌توانند شکل ظاهری و یا محتویات صفحات ایجاد شده را تغییر داده و یا امکانات جدیدی را به آن اضافه نمایند.

یک وبلاگ معمولاً دارای سه بخش اصلی است: محتوا (CONTENT)، پیوند (LINK) و بازخورد (COMENT). البته به موازات افزایش تعداد وبلاگ‌ها، مطالعه وبلاگ‌ها توسط سایر وبلاگ نویسان سبب گردید تا معرفی وبلاگ‌های دیگران در خلال متون وبلاگ‌ها و یا در یک ستون جانبی در صفحه وبلاگ نیز به اجزای آن اضافه گردد. این بخش که اصطلاحاً blogrolling نامیده می‌شود، در واقع لیست وبلاگ‌هایی را که مؤلف هر وبلاگ به طور منظم مطالعه و اصطلاحاً به آنان سر می‌زند، مشخص می‌نماید. این بخش معمولاً در سمت راست و یا چپ صفحه وبلاگ و یا در یک صفحه مجزا قرار می‌گیرد.

می‌شد و محتوا و ماهیت اطلاعاتی آنان در رابطه با توانمندی و پتانسیل‌های فن‌آوری‌هایی بود که در آن زمان یکی پس از دیگری مطرح می‌شدند.

تعداد وبلاگ‌ها در ابتدا بسیار اندک و محدود بود، زیرا در آن زمان فقط افرادی می‌توانستند دارای وبلاگ باشند که دانش ساخت یک وب سایت را به صورت حرفه‌ای داشتند. یک وبلاگر میبایست هم باید با کدینگ HTML آشنا می‌بود و هم پس از صرف زمان زیاد، جست و جودر WEB و کار مداوم نتیجه نهایی را ایجاد و منتشر می‌کرد. تا زمانی که در سال ۱۹۹۹م. با راه‌اندازی چندین سرویس رایگان و یا ارزان قیمت وبلاگر، تعداد وبلاگ‌ها به ناگهان رو به افزایش نهاد. ایجاد و ویرایش محتویات وبلاگ با استفاده از سرویس‌هایی نظیر: Pitas، Blogger، Livejournal، Weblogger.com و EditThisPage.com مستلزم دانش فنی بالایی نبود و علاقه‌مندان به ایجاد وبلاگ می‌توانستند به سرعت اقدام به ایجاد وبلاگ مورد نظر خود و ویرایش محتوای آن نمایند. بدین ترتیب تا اواسط سال ۲۰۰۰م.، بیش از یک هزار وبلاگ ایجاد و این رقم تا اواسط سال ۲۰۰۲م. به بیش از نیم میلیون رسید.

در ژوئن سال ۲۰۰۳م.، تعداد وبلاگ‌ها بین ۲/۴ تا ۲/۹ میلیون، برآورد شده است و تخمین زده می‌شود که در هر چهل ثانیه یک وبلاگ جدید، ایجاد می‌گردد که به معنای تولد بیش از شصت هزار وبلاگ جدید در هر ماه می‌باشد بدین ترتیب وبلاگ و وبلاگ‌نویسی همچنان روند توسعه و گسترش خود را ادامه داده و هر روز بر تعداد وبلاگ‌نویسان افزوده می‌گردد.

قابل ذکر است که بر اساس بررسی انجام شده توسط موسسه تحقیقاتی Jupiter، تقریباً دو درصد کاربران اینترنت دارای بلاگ می‌باشند و اکثریت قریب به اتفاق افرادی که دارای وبلاگ می‌باشند از طریق سرویس‌های Dial-up به اینترنت متصل می‌شوند. بیش از پنجاه درصد وبلاگ‌هایی که توسط مؤسسه بین‌المللی تکنولوژی و علوم انسانی، پیمایش شده به زبان انگلیسی نوشته شده پس از زبان انگلیسی و ده زبانی که وبلاگ‌ها با آنان نگارش یافته‌اند به ترتیب: پرتغالی، لهستانی، فارسی، فرانسوی، اسپانیایی، آلمانی، ایتالیایی، هلندی و ایسلندی می‌باشند.

وبلاگ در ایران

۱۶ شهریور ۱۳۸۰ (۷ سپتامبر ۲۰۰۱م.) نخستین وبلاگ فارسی به وسیله «سلیمان جریری» روی شبکه جهانی اینترنت متولد شد. بعد از وی «حسین درخشان» دومین فرد فارسی زبان بود که وبلاگ شخصی خود را راه‌انداخت و از آنجا که تا مدت‌ها کسی از وبلاگ جریری اطلاع نداشت، حسین درخشان به عنوان اولین وبلاگر ایرانی شناخته شده بود. اما حسین درخشان به دلیل دیگری در تاریخ وبلاگ ایران نقش دارد. درخشان قالب‌هایی برای وبلاگ

حاوی مطالب مورد علاقه وبلاگ‌نویس است و معمولاً بر اساس موضوعات خاص دسته‌بندی شده است. بسیاری از وبلاگ‌نویسان با لینک دادن به مطالب جالبی که در وبگردی و گشت‌وگذار در دنیای مجازی به آنها برخوردند، این امکان را برای خواننده‌های خود فراهم می‌آوردند تا از اخبار و رویدادهای مورد علاقه آنها با خبر شوند. این وبلاگ‌ها پس از چندی مشتری‌های خاص خود را پیدا می‌کنند و دیگر کسی که مثلاً علاقه مند به نجوم است، می‌داند برای پیدا کردن آخرین خبرها مربوط به این مقوله باید به کدام وبلاگ مراجعه کند. به این ترتیب وبلاگ‌ها جلوی غرق شدن افراد در انبوهی از اطلاعات را می‌گیرند.

یکی از جذاب‌ترین امکانات وبلاگ برای مخاطبین و هم‌چنین نویسندگان آن، امکان درج و نمایش بازخورد یا به اصطلاح «کامنت» بازدیدکنندگان از هر بخش از محتوای ارائه شده در صفحات وبلاگ است. بدین ترتیب نویسنده امکان ارزیابی بازخورد افکار عمومی نسبت به نوشته‌های خود را داشته و مخاطبین نیز می‌توانند از نظرات سایر بازدیدکنندگان مطلع شوند. در هیچ رسانه دیگری نمی‌شود به این سادگی با مخاطب رودررو شد و نظراتش را شنید. خصوصاً که طرف مقابل نیز هیچ اجباری به افشای مشخصات واقعی خود نداشته و می‌تواند بی‌تکلف نظرات خود را ابراز نماید. کامنت‌گذاری در وبلاگ‌ها گاهی آنقدر جدی می‌شود که عملاً وبلاگ را به یک باشگاه مباحثه یا حتی وسیله دوست‌یابی مبدل می‌کند!

تاریخچه وبلاگ و وبلاگ‌نویسی

برخی بر این عقیده هستند که نخستین وبلاگ به وسیله «تیم. برنرزی» (مخترع وب) ایجاد شده است که در آن وی به سایت‌های جدیدی که در آن زمان ایجاد و بر روی اینترنت فعال می‌شدند، اشاره می‌کند (<http://info.cern.ch>) سپس در اواسط ۱۹۹۶م. دومین وبلاگ توسط «Andreessen's Marc» در NCSA ایجاد شد. وی نیز در آن عملیاتی مشابه وبلاگ «برنرزی» را انجام می‌داد. در فاصله بین سال‌های ۱۹۹۶ تا ۱۹۹۷م. چندین وبلاگ جدید دیگر نیز ایجاد گردید. از وبلاگ‌های اولیه می‌توان به وبلاگ متعلق به Dave Winer (اخبار مربوط Scripting) و وبلاگ‌های Barger و Cameron Barret اشاره کرد.

محتویات وبلاگ‌های اولیه اغلب شامل مجموعه‌ای از لینک‌ها و توضیحاتی بود که متناسب با علاقه نویسنده، ایجاد می‌گردید. در ادامه وبلاگ‌نویسان، علاقه‌مند به ایجاد وبلاگ‌هایی شدند که در آن مطالبی پیرامون موضوعات مورد علاقه خود و یا آنچه که تمایل به خواندن آن در آینده داشتند، درج می‌کردند.

اکثر وبلاگ‌های اولیه به وسیله طراحان وب و نرم‌افزار و به‌عنوان یک فعالیت جانبی که در منزل دنبال می‌کردند، ایجاد

برخی وبلاگ‌ها صرفاً دارای یک مؤلف می‌باشند و برخی دیگر به صورت گروهی اداره می‌شوند اما در هر حال اکثر وبلاگ‌نویسان وبلاگ‌های خود را به طرق مختلف به دیگران معرفی کرده و مرتب تعداد بینندگانشان را کنترل می‌کنند و نسبت به زیاد یا کم شدن خوانندگان خود حساسند. البته این افراد ممکن است از اول برای خودشان بنویسند اما خیلی زود مخاطبان خاص خودشان را پیدا می‌کنند. البته هستند وبلاگ‌نویس‌هایی که برای مخاطبان محدودی می‌نویسند و خودشان را جایی معرفی نمی‌کنند. اساتیدی که برای شاگردان خود می‌نویسند یا نوشته‌های شاگردان خود را تصحیح می‌نمایند و جوانانی که برای ابراز احساسات به همسریا دوستان نزدیک خود وبلاگی به راه انداخته‌اند از این گروه‌اند. اما دیر یا زود دیگرانی پیدا می‌شوند که با لینک دادن به چنین وبلاگ‌هایی باعث افزایش بازدیدکنندگان از آنها می‌گردند.

محتویات غالب وبلاگ‌ها پیرامون یک موضوع خاص یا نگاه از زاویه‌ای خاص به موضوعات است که به نوعی بیانگر علایق و شخصیت واقعی یا مجازی وبلاگ‌نویس است. به عبارت دیگر هر وبلاگ دارای شخصیتی خاص برای خود می‌باشد که این شخصیت را مستقیماً از مؤلف یا مؤلفان خود به ارث می‌برد شکل و شمایل، محتویات و خصوصاً نام وبلاگ معمولاً همگی تحت تأثیر شخصیتی هستند که بلاگر برای وبلاگ خود برگزیده است. شاید مروری بر اسامی وبلاگ‌های فارسی بتواند خواننده را با حال و هوای اعضای این جامعه مجازی بیشتر آشنا کند: صفر مطلق، بوی تلخ قهوه، مداد سفید، توروباهی!، عاقلانه، خورشید خانوم، سردبیر: خودم، اتاقی از آن خودم، روزهای ایرانی من، زهرا، زیتون، وحی شبانه، ازدهای شوکولاتی، من و روحم برخی اسامی هستند که مؤلفین وبلاگ‌های فارسی برای بیان شخصیت وبلاگی خود برگزیده‌اند.

زمان در نوشتن وبلاگ‌ها عنصری اساسی است، زیرا وبلاگ‌ها دارای بیشترین پویایی نسبت به سایر استانداردهای وب‌سازی هستند. اغلب وبلاگ‌نویسان فعال لااقل روزی یک بار و بسیاری از آنان چندین بار در طول یک شبانه‌روز اقدام به انتشار داده‌های جدید بر روی وبلاگ خود می‌نمایند، این موضوع صرف نظر از فراهم نمودن امکان ارائه عکس‌العمل بسیار سریع به موضوعات و حوادث روز و اطلاع‌رسانی به هنگام از آخرین اخبار و تحولات، سبب گردیده است تا وبلاگ‌نویسان تا حدود زیادی از تکلف و قواعد ادبیات نوشتاری رایج فاصله گرفته و مطالب خود را به سرعت و با زبانی بسیار ساده ارائه نمایند، به عبارت دیگر محتوای غالب وبلاگ‌ها چه در ایران و چه در جهان شخصی، غیر رسمی و خودمانی است. بدین ترتیب از یک طرف بلاگر فرصت تصنع و پرده‌پوشی را نداشته و می‌بایست صادقانه حرف دلش را بزند و از

فارسی و راهنمایی برای ساخت وبلاگ در وبلاگ «سردبیر: خودم» منتشر کرد تا کاربران بتوانند با سهولت و سادگی و در عرض تنها چند دقیقه با استفاده از آنها برای خود وبلاگ بسازند.

وقتی سلمان جریری اولین وبلاگ فارسی را ایجاد کرد، هرگز تصور نمی‌کرد که حدود دو ماه بعد با انتشار یک راهنما و آماده کردن چند قالب پیش ساخته توسط حسین درخشان (که بعدها ملقب به ابوالوبلاگ شد) این پدیده این اندازه در بین کاربران ایرانی گسترش پیدا کند. خود حسین درخشان هم امیدوار بود در اولین سالگرد انتشار راهنمای ساختن وبلاگ فارسی تعداد وبلاگ‌نویسان ایرانی به ۱۰۰ نفر برسد! اما بعد از گذشت دو ماه، وقتی که تعداد وبلاگ‌های فارسی بیشتر از ۱۲۰ عدد شد، به اهمیت کارش پی برد! بعد از چند ماه سایت «پرشین بلاگ» (PERSIANBLOG) به همت چند جوان ایرانی راه‌اندازی شد و پس از آن نیز شاهد تولد بلاگرهای دیگر فارسی همچون «بلاگ اسکای» (BLOGSKY) و «تک بلاگ» (TAKBLOG) بودیم که البته هرگز نتوانستند در کیفیت خدمات و تعداد کاربران با پرشین بلاگ رقابت کنند.

هم اکنون علی‌رغم اینکه بیشتر از سه سال از عمر پدیده وبلاگ نویسی در کشورمان نمی‌گذرد موج وبلاگ نویسی افشار مختلف جامعه از جوانان گرفته تا صاحب منصبان، اساتید دانشگاه، نویسندگان و هنرمندان را فرا گرفته است. هر چند آمار دقیقی از تعداد وبلاگ‌نویسان ایرانی در دست نیست، اما زبان فارسی از سوی منابع معتبر در جهان به عنوان زبان چهارم وبلاگ نویسی شناخته شده و گفته می‌شود ظرف همین مدت بالغ بر ۵۰۰ هزار وبلاگ فارسی زبان در سایت‌های اینترنتی ایجاد شده است.

وبلاگ‌نویسان و محتوای وبلاگ‌ها

صاحب وبلاگ یا به عبارت دیگر کسی که اقدام به راه‌اندازی وبلاگ نموده است را نیز معمولاً بلاگر (BLOGGER) یا وبلاگر و یا مؤلف وبلاگ می‌نامند. بعضی از بلاگرها نام و مشخصات واقعی خود را در وبلاگشان معرفی می‌نمایند، اما بسیاری از وبلاگ‌نویسان ترجیح می‌دهند از اسامی مستعار استفاده کنند. مؤلف برخی از وبلاگ‌هایی که روزانه هزاران بازدیدکننده دارند هرگز شناخته نشده است و بدین ترتیب وبلاگ‌نویسان می‌توانند فارغ از تکلف‌ها و محدودیت‌های عرفی و بدون ترس و خجالت از دیگران به ابراز نظرات و عقاید و آرا و اندیشه‌های خود بپردازند. امکان ناشناس ماندن مؤلف وبلاگ اگرچه گاهی با اتفاقات ناخوشایندی همراه بوده و اسباب سوء استفاده برخی از فرصت‌طلبان را فراهم می‌آورد اما در مجموع یکی از دلایل اصلی اقبال عمومی به وبلاگ‌ها در ایران و جهان به شمار می‌آید.



مقالات جدید در رابطه با اقتصاد، آنان را بر روی وبلاگ خود منتشر نماید. هم اکنون وبلاگ‌های تخصصی بسیاری در زمینه‌های هنر، ادبیات، حقوق، پزشکی، دندان‌پزشکی، روان‌شناسی، رایانه، نجوم، مهندسی صنایع و... ایجاد شده است و وبلاگ‌های متعددی به صورت حرفه‌ای مباحث سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و یا اطلاع‌رسانی را دنبال می‌کنند.

تعداد زیادی از مؤلفین و نویسندگان وبلاگ‌ها از وبلاگ خود برای بحث در ارتباط با موضوعات مورد علاقه و یا موضوعات گفته شده توسط سایر نویسندگان در وبلاگ‌های دیگر استفاده و با به‌کارگیری لینک‌های متعدد، امکان دنبال نمودن مباحث مورد نظر را در اختیار خوانندگان قرار می‌دهند. به این ترتیب، خوانندگان علاقه‌مند، می‌توانند در مباحث مورد نظر شرکت و علاوه بر آگاهی از سایر دیدگاه‌های موجود، نقطه نظرات خود را بیان و یا شخصاً اقدام به ایجاد وبلاگ و دنبال نمودن مباحث مورد نظر در وبلاگ خود کنند.

با گسترش وبلاگ و وبلاگ‌نویسی «گروه‌های وبلاگی» نیز متولد شدند. ابتدا وبلاگ‌نویسانی که بیشتر با هم احساس نزدیکی می‌کردند جمع‌های دوستانه وبلاگی را تشکیل دادند. در چند مورد فرآیند این جمع‌های دوستانه ایجاد نشریات الکترونیکی جدید شد. البته همه این جمع‌های وبلاگی هم به تشکیل نشریه الکترونیکی ختم نمی‌شدند. و اگر از جمع‌هایی که صرفاً برای دوست‌یابی، مخزنی و وقت‌گذرانی بگذریم، ده‌ها انجمن مجازی و حقیقی، سایت‌هایی با موضوعات و کاربردهای مختلف، نشریات چاپی و موارد گوناگون دیگر هم از دل این جمع‌های وبلاگی به وجود آمدند.

کسی که وبلاگ می‌نویسد، می‌تواند هر از چندی با مرور

سوی دیگر بازدیدکنندگان از وبلاگ‌ها نیز تحت تأثیر فضای ساده و صمیمی ایجاد شده ارتباط بهتر و عمیق‌تری را با بلاگر و محتویات وبلاگ وی برقرار می‌نمایند.

وبلاگ‌نویسان را می‌توان از لحاظ محتویات وبلاگشان به دو گروه «خودروایت‌گری» و «اطلاع‌رسانی» تقسیم کرد. خودروایت‌گران جماعتی هستند که حدیث نفس خود را در وبلاگشان ثبت می‌کنند. نقل خاطرات، فعالیت‌ها و تجارب روزانه، یادداشت‌هایی از قبیل نکته‌ای جالب توجه که وبلاگ‌نویس در مسیر محل کارش با آن مواجه شده، آنچه تعطیلات آخر هفته بر او گذشته است، واکنش در قبال یک یا چند موضوع باب روز و مطالبی از این دست را می‌توان از این دست برشمرد. برخی نوشته‌های این دسته به نوعی پاورقی‌های عاشقانه و رومانتیک و در خدمت رابطه‌هایی از این دست است.

خودروایت‌گران غالباً مطالبی کوتاه، صادقانه و تاثیرگذار دربارهٔ افکار و احساسات شخصی و اتفاقات روزمره خود را به دید عموم می‌گذارند و از آنجا که اکثراً با اسامی مستعار می‌نویسند، به راحتی از دل مشغولی‌ها و نیازها و خواسته‌هایی سخن به میان می‌آورند که شاید با اسم واقعی خود نتوانند آنها را حتی برای نزدیک‌ترین افراد به خودشان، بازگو کنند و به این ترتیب بدون خجالت می‌توانند خودشان باشند و از احساسات و عواطف خود بنویسند.

گروه دوم شامل نویسندگان وبلاگ‌های خبری و علمی و تخصصی هستند. مثلاً در صورتی که یک بلاگر علاقه‌مند به فن‌آوری باشد، با جمع‌آوری مطلب از منابع متفاوتی نظیر: نمایشگاه‌ها، سمینارها و پایسایت‌های دیگر، آنان را در بلاگ خود ثبت و در اختیار مخاطبان قرار می‌دهد یا در صورتی که یک بلاگر علاقه‌مند به مسائل اقتصادی باشد، می‌تواند با جست‌وجو و یافتن

دیگر چون «ریکا بلاگ» که خود یک وبلاگ نویس حرفه‌ای است عقیده دارد که ۹۹ درصد وبلاگ‌نویسان هرگز نمی‌توانند روزنامه‌نگار تلقی شوند زیرا روزنامه‌نگاری مانند بقیه حرفه‌ها استانداردهای خاص خود را دارد و نمی‌توان کسانی که به این استانداردها دست پیدا نکرده‌اند را ژورنالیست نامید.

وبلاگ، نویدبخش دموکراسی رسانه‌ای

اینترنت از قرن بیستم تا حدود سال ۱۹۹۳م. جولانگاه رسانه‌های قدرتمند جهانی بود. شبکه‌های بین‌المللی تلویزیونی و ابر روزنامه‌هایی با تیراژهای میلیونی، اینترنت را ابزاری مناسب برای تغذیه خبری در سراسر جهان یافتند. توسعه روزافزون سایت‌های خبری با امکانات مختلف و متنوع با صرف هزینه‌های کلان لازمه دهه‌ای بود که از آن به عنوان عصر انفجار اطلاعات یاد می‌شد. شاید در آن زمان تصور آنکه روزی صفحاتی ساده با مدیرانی کم‌تجربه مسیر اطلاع‌رسانی در اینترنت را تغییر دهند بسیار مشکل بود. اما هنگامی که موج وبلاگ‌نویسی در سال ۱۹۹۹م. با راه‌اندازی سایت‌هایی مانند blogger.com و weblogger.com آغاز شد بسیاری از متخصصان رسانه‌ای عمومی که در زمینه اطلاع‌رسانی اینترنتی تجربه کافی داشتند، دریافتند که این پدیده می‌تواند تغییرات مهمی در سرنوشت روزنامه‌نگاری و اطلاع‌رسانی داشته باشد.

امروزه بسیاری از وبلاگ‌های ساده با آنچنان بازدیدکنندگانی روبه‌رو هستند که مدیران سایت‌های تجاری که با هزینه‌های فراوان سایت خود را راه‌اندازی کرده‌اند آرزوی داشتن این میزان بازدیدکننده را دارند. تعداد زیادی از خوانندگان روزنامه‌ها و بینندگان و شنوندگان شبکه‌های رادیویی و تلویزیونی بر این اعتقاد هستند که روزنامه‌ها و ایستگاه‌های سخن‌پراکنی، در خدمت یا لااقل تحت تاثیر قدرت‌های جهانی حاکم و دارای شرایط بهینه و مناسبی برای آزادی‌های مدنی نمی‌باشند، اما این موضوع در رابطه با وبلاگ‌ها صدق نمی‌کند. وبلاگ‌ها نوعی رسانه‌های همگانی اندک است که هرکسی توان ارسال و دریافت پیام در آنان را برای همه مردم جهان خواهد داشت. وبلاگ‌نویسان معمولاً وابسته به جایی نیستند و اگر وبلاگ می‌نویسند فقط برای خودشان و تحت سردبیری خودشان است.

وبلاگ‌ها به مردم جهان امکان می‌دهند تا بدون وابستگی یا حتی وا همه از قدرت‌های حاکم، در عرصه‌های متفاوت سیاسی، اجتماعی و فرهنگی... اقدام به نشر اطلاعات نموده و با رویکردی کاملاً آزادانه مطالب منتشر شده را مطالعه و در صورت تمایل دیدگاه خود را در ارتباط با آن بیان کنند. به عبارت دیگر وبلاگ‌ها با از میان برداشتن تبعیض‌ها و محدودیت‌های موجود در منابع رسانه‌ای، جامعه جهانی را از فضای تک‌صدایی رسانه‌ای به یک دموکراسی دیجیتال نزدیک می‌نماید.

مطالب خود به بازخوانی اندیشه‌های خویش پرداخته و شاهد دگرگونی‌های افکارش باشد. در واقع وبلاگ همچون آینه، بازتابی از شخصیت نویسنده‌اش به وی ارائه داده و باعث شکل‌گیری و بازبایی شخصیت افراد خواهد شد. علاوه بر آن پدیده وبلاگ‌نویسی فرصت‌ها و پتانسیل‌های ویژه‌ای را در جامعه شبکه‌ای ایجاد می‌نماید. وبلاگ‌نویسان به مرور زمان توسط بازدیدکنندگان از وبلاگ خود شناخته شده با استفاده از امکان تعامل و ارتباط دیجیتال در معرض فرصت‌هایی قرار خواهند گرفت که تا پیش از این حتی تصور آن نیز ممکن نبود. در حالی که بسیاری اوقات ممکن است خواننده و نویسنده یک وبلاگ به یک کشور یا جامعه و یا حتی طبقه اجتماعی یکسان تعلق نداشته باشند، اما برای ارتباط میان آنان در وبلاگستان هیچ مرزی وجود نخواهد داشت. بدین ترتیب ما شاهد تقابل افکار و اندیشه‌ها در مقیاس گسترده جهانی خواهیم بود.

وبلاگ‌نویسی و روزنامه‌نگاری

یکی از مهم‌ترین بحث‌هایی که هم اکنون در زمینه وبلاگ و وبلاگ‌نویسی مطرح است نحوه ارتباط این پدیده با روزنامه‌نگاری حرفه‌ای و تاثیر این پدیده بر روی روش‌های قدیمی روزنامه‌نگاری است. در نظر اول وبلاگ پدیده‌ای در مقابل روزنامه‌نگاری سنتی به شمار می‌آید، اما در هر حال صفحه‌آزاد وبلاگ از منظری به عنوان جریده‌ای که مخاطبان خاص خود را دارد قابل بررسی و اعتناست. در فضای وبلاگ خبرنگاران و روزنامه‌نگاران از پیش کسوتان به شمار می‌روند و بسیاری از خبرنگاران و روزنامه‌نگاران حرفه‌ای جهان اقدام به راه‌اندازی وبلاگ اختصاصی برای خود نموده‌اند. علاوه بر آن بسیاری از روزنامه‌ها و بنگاه‌های خبر پراکنی نیز پایه این عرصه گذاشته‌اند و در این میان می‌توان از وبلاگ شبکه‌های CNN و BBC و وبلاگ روزنامه گاردین به عنوان نمونه‌های موفق از این دست نام برد.

بحث‌های زیادی در مورد شباهت روزنامه‌نگاران با وبلاگ‌نویسان در میان کارشناسان در گرفته است. وبلاگ‌نویسان مانند روزنامه‌نگاران گاه از دیدشان آنچه پیرامونشان می‌گذرد، پنهان می‌ماند، می‌نویسند و خود تبدیل به منابع خبری و اطلاع‌رسانی شده‌اند. در حالی که نوشته‌های یک روزنامه‌نگار از فیلترهای برای تصحیح و حتی در پاره‌ای مواقع تغییر، عبور می‌کند، مطالب یک وبلاگ معمولاً به صورت مستقیم از طرف نویسنده بدون غلط‌گیری و اغلب بدون تجدیدنظر کلی به روی صفحه قرار می‌گیرد.

بسیاری از وبلاگ‌نویسان و روزنامه‌نگاران صاحب نام، مانند «دن گیلور» عقیده دارند تعریف سنتی روزنامه‌نگاری باید تغییر کند و وبلاگ‌نویسان نیز جزو این گروه محسوب شوند، اما برخی